

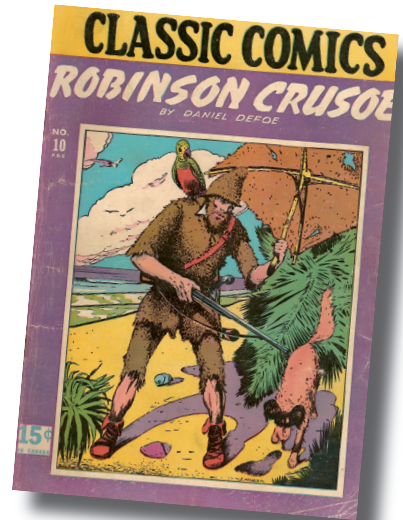
Illustrerte Klassikere Bok 5 indeholdt to titler, som i Norge udkom i 2. udgave, *To Byer* og *Robinson Crusoe*, tegnet af henholdsvis Joe Orlando/George Evans og Sam Citron/Charles Sultan. 1. udgaverne havde til gengæld samme tegner, Stanley Maxwell Zuckerberg – samt samme manuskriptforfatter, Evelyn Goodman. Den kombination faldt i

Exit Goodman & Zuckerberg

af Anders Hjorth-Jørgensen

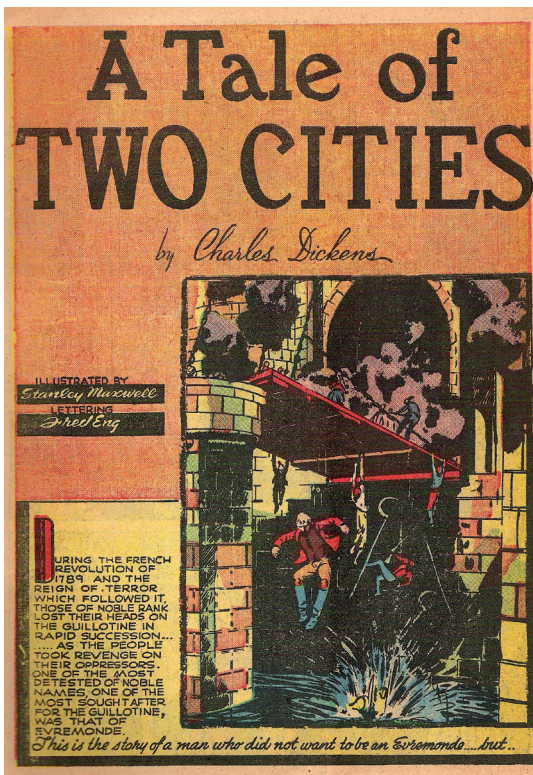
1956 ikke i den daværende redaktionsassistent Roberta Strauss Feuerlichts smag – og med god grund! Charles Dickens indleder *A Tale of Two Cities* således: "It was the best of times, it was the worst of times, it was the age of wisdom, it was the age of foolishness, it was the epoch of belief, it was the epoch of incredulity, it was the season of Light, it was the season of Darkness, it was the spring of hope, it was the winter of despair ...".

En del af denne tekst er bevaret i indledningen til 1956-udgaven, som lå til grund for den norske udgivelse. Men der er ikke meget af Dickens'

tekst bevaret i Goodmans indledning til førsteudgaven fra 1942, som ses her på siden. Hendes dramatisk formulerede prolog suppleres til gengæld fint af Zuckerbergs aktionfyldte flugtscene.

Værre endnu er henrettelsesscenen, hvor Goodman efter Sydney Cartons "Den hvilen jeg nå går til, er bedre end noen annen"-tale ganske unød-

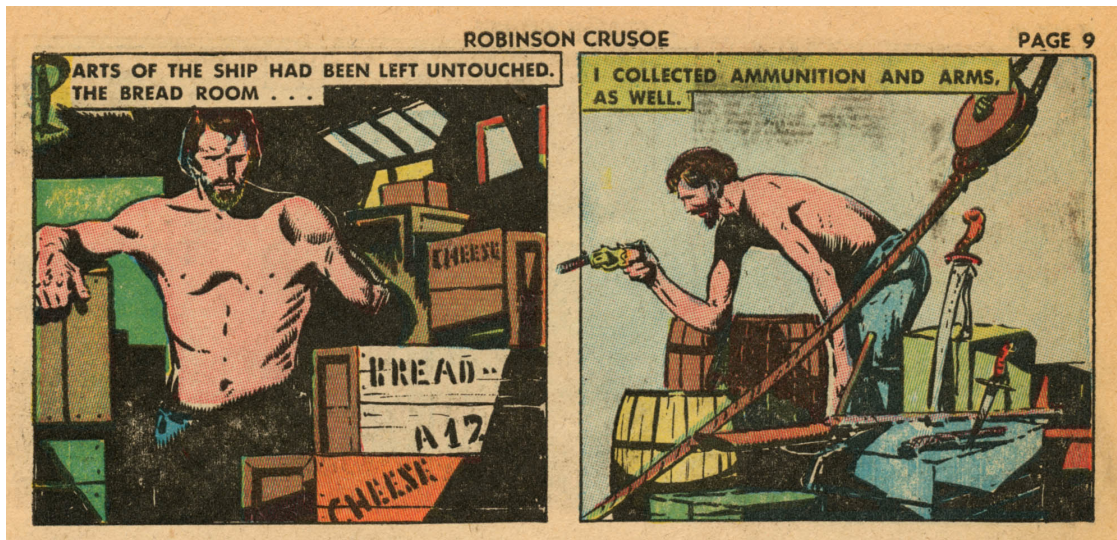
vendigt overgiver ordet til bødlen: "Put your head on the block, Evremonde!". Og hvis vi som læsere endnu ikke har fattet den rigtige Evremonde og hans families skæbne, har Goodman forsynet 1. udgave med en sluts scene, som ikke skaber tvivl om den store, lykkelige genforening udenfor de revolutionæres rækkevidde.

I 2. udgave har Joe Orlando tydeligt vist sig store anstrengelser for at gengive beklædningen i slutningen af 1700-tallets Frankrig korrekt – i modsætning til Zuckerberg. Eksempelvis hører mange af sidstnævntes kjolemodeller hjemme 40-50 år senere og de høje hatte, som er med til at signalere adel og højere borgerskab, kom først for alvor på mode i 1800-tallet.

Og i sluts scenen har Zuckerberg placeret en præst på skafottet, hvilket er ganske uhistorisk. Guillotineringerne foregik på samlebånd, så der var ikke tid til at have en præst til at forsinke processen med trøstende ord.

Hans tegneseriesekvenser afføder heller ikke den store respekt. De er for det meste uden dynamik ram-

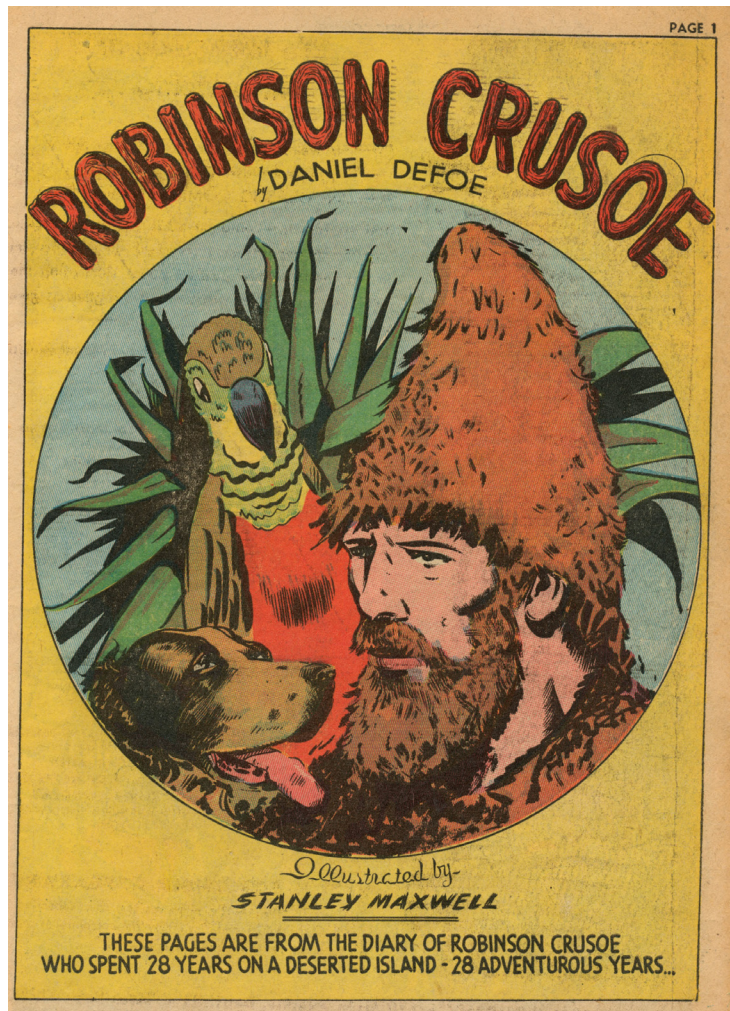

merne imellem og i mange forløb uden anden baggrund end den, farvelæggeren har tilført. Paris anno 1789 er stort set ikke til stede.

Heller ikke i sin version af Robinson Crusoe demonstrerer Zuckerberg stort kendskab til den tid, begivenhederne udspiller sig i. Således oplever man i starten en sabelbevæbnet sømand ikklædt 1800-tals kasket med skygge, og da Robinson efter forliset forsyner sig på skibsvraget, er han tegnet med en tromlerevolver i hånden efter at have hentet proviant i et lastrum fyldt med kasser mærket, som var det forsyninger til det amerikanske militær.

Tromlerevolveren benytter han senere i fortællingen ligesom en riffel, der minder påfaldende om en Winchester. Og det selvom forliset sker omkring 1660!

Øen, hvor Robinson tilbringer sine 28 år to måneder og 19 dage, ligger 40 sømil udfor Orinoco flodens delta i Venezuela. Her får han som bekendt besøg af indfødte – bl.a. Fredag, som han redder. I romanen er der derfor tale om indianere fra de omkringliggende øer. Zuckerberg tegner dem imidlertid, som var

de importeret direkte fra Afrika efter optræden i en af 1930'ernes Tarzan-film med Johnny Weismüller. Som det var tilfældet i flere andre af hendes manuskriptbearbejdnin-ger af litteraturens klassikere, tillod Goodman sig også en del friheder i

Robinson Crusoe. Således springer hun let hen over de to sørejser m.v., Robinson foretager inden det fatale skibbrud. Til gengæld lader hun dette ske under et drabeligt søslag med grumme pirater, hvor en voldsom tornado ender med at smadre

Roberta Strauss kritiske blik. Hun havde et sikkert øje for akkuratesse og kontinuitet i manuskript og tegninger. Det kunne hverken Zuckerbergs tegninger eller Goodmans manuskripter leve op til. Derfor måtte de to titler erstattes af nye udgaver!

skibene. Og i slutscenen må Robinson med dragen sabel i bedste Errol Flynn-stil springe rundt på dæk og i maste i kamp mod mytteristernes leder, som han selvfølgelig ender med at overmande.

I modsætning til det, der er tilfældet i *To byer*, hvor figurer og miljøer fremstår nærmest skitseagtigt, er der mere substans over personerne og deres omgivelser i *Robinson Crusoe*, men ikke nok til at finde nåde for

